

30. oktober 2025

Klima og Miljødepartementet

Høringsuttalelse til tiltaksplan for Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei villreinområder

INNLEDNING

Vi viser til KLDs høringsbrev av 2. juli 2025, med forslag til tiltaksplan for villrein.

Aust-Agder Turistforening (AAT) har til sammen rundt 4500 medlemmer og er tilsluttet Den Norske Turistforening. Vi drifter til sammen 20 hytteanlegg langs kysten og i Setesdal Austhei. Vi har et sammenhengende løypenett i Setesdal Austhei på ca. 35 mil fra Dølemo i Åmli kommune til Bjåen i Bykle kommune. Totalt har vi 10 hytter innenfor villreinområdet i Setesdal Austhei. I tillegg drifter DNT Sør Bjørnevasshytta.

Vårt rutenett grenser i vest mot DNT Sørs tilsvarende nett i Setesdal Vesthei. Denne uttalelsen er samordnet med DNT, slik at hver av foreningene gir uttalelse om de tiltakene som berører hver av foreningene.

DNT sentralt har gitt en generell høringsuttalelse til arbeidet med tiltaksplaner på vegne av hele DNT, datert 4. juni 2025. Vi henviser til denne for mer overordnede innspill.

GENERELLE MERKNADER

AAT er positiv til at det utarbeides tiltaksplaner for villrein og anser dette som helt nødvendig for å bedre villreinens levekår. Generelt sett er det bekymringsfullt å se at stadig større deler av villreinens biotoper blir redusert til fordel for hytteutbygginger og annen infrastruktur.

Økt kunnskap og mer informasjon om villreinen for alle besøkende i området, vil være blant de viktigste tiltakene for å bedre forholdene for villreinen i tiden fremover.

KOMMENTARER TIL DE ENKELTE TILTAKENE:

Her kommenteres først de tiltak der vi er oppført som hovedansvarlig.

Tiltak 66: Utsette kvisting fra Hovden og Berdalsbu til Tjørnbrotbu turisthytte til påske.

AAT aksepterer det foreslåtte tiltaket selv om det medfører en økt risiko for de som velger å gå dette strekket uten kvisting. Vi vil informere om manglende kvisting via vår hjemmeside og på ut.no. Under tiltak 73 (se under) presiseres det at «tiltaket i første omgang gjelder for ti år for å få kunnskap om hvordan dette påvirker villreintrekket, og at tiltaket evalueres før det eventuelt innføres permanent». Under tiltak 38 foreslås det en tidligere evaluering av tiltaksplanen og vi forutsetter at det samme vil gjelde for dette tiltaket fra Auversvatn til Tjørnbrotbu og Berdalsbu.

Tiltak 73: Avslutte kvisting av vinterløype mellom Berdalsbu og Bjørnevasshytta.

AAT gir sin tilslutning til dette tiltaket selv om det medfører økt risiko for de som eventuelt vil gå strekket uten kvisting. Vi støtter også opp om en evaluering av tiltaket etter 10 år.

Øvrige tiltak der vi ikke er hovedansvarlig.

Tiltak 5: Høy terskel etter sektorregelverk for nye arealinngrep i Setesdal Austhei og Setesdal Ryfylke villreinområder.

Dette støttes. Alle arealinngrep er negative for villreinen. Mineralutvinning, vannkraftutbygging og ikke minst vindkraftutbygginger vil slå svært uheldig ut for villreinbestanden.

Tiltak 20: Ferdseksrelaterte informasjons- og veiledningstiltak i Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei villreinområder.

Tiltaket støttes.

Ut fra våre erfaringer er dette et tiltak som kan gi en stor positiv effekt for villreinstammen i tiden fremover. Økt kunnskap og mer forståelse for villreinen har allerede ført til en betydelig holdningsendring blant mange brukere av hytte- og løypenettet i vårt område.

Ut.no i samarbeid med andre er en naturlig kanal for formidling av slik informasjon gjennom å være landets største turportal.

Tiltak 24: Oppfordre hyttetilsyn og brukere av DNT sitt løypenett til å informere når de har observert villrein.

Dette tiltaket støttes. AAT har delvis iverksatt dette tiltaket og dette er tatt godt imot av våre frivillige hyttetilsyn med flere. Dette gir mer kunnskap om hvor dyrene befinner seg og øker samtidig fokuset på å opptre hensynsfullt overfor villreinen.

Tiltak 38: Oppfølging og revidering av tiltaksplanen for villreinen i Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei villreinområder.

Tiltaket støttes. Videre oppfølging og revidering av planen er helt nødvendig og naturlig i oppfølgingen i det fremtidige arbeidet.

Tiltak 71: Ta ut planer om videre utbygging av fritidsboliger i trekkområder for villrein rundt Bjørnevatn i Valle kommune.

Tiltaket støttes. Det er allmenn kjent at trekket allerede er en barriere når flokkene skal passere eksisterende hytter og krysse riksveien på vei til kalvings- og sommerbeite lenger sør. Videre utbygging av fritidsboliger vil forverre denne barrieren ytterligere.

Med vennlig hilsen

for **Aust-Agder Turistforening**

Dag N. Fagermyr

Daglig leder

Svein-Hjorth Olsen

Styreleder

Aust-Agder Turistforening

